

Lentrada al Parlament nepalès de 7 diputats maoistes i el lliurament d'armes (supervisat per les Nacions Unides) tant de l'exèrcit rebel com de la guàrdia reial confirma el final d'un dels conflictes més intranscendents per a la comunitat internacional, però no per això menys violent i menys complex de resoldre que altres de més coneguts arreu del món. Potser perquè a casa nostra evoca aventures, alpinisme i excursionisme, i potser perquè mai no ha tingut el turista com a objectiu, el conflicte passava gairebé desapercebut. Però deu anys de guerra civil han deixat uns 13.000 morts i milions de desplaçats. Una guerra que ha acabat no perquè un dels dos bàndols enfrontats s'imposés, sinó perquè el poble senzillament n'estava fart.

La primavera passada, vuit milions de persones van manifestar-se pacíficament per demanar pau i estabilitat política en aquest país muntanyenc de 27 milions d'habitants. Era la culminació d'un procés d'abatiment, una resposta gairebé inesperada d'un poble cansat tant de la violència com de l'estancament de l'economia, de l'exclusió social (de camperols, de les dones, dels "intocables"), de dependències exteriors i dels capricis d'un rei que feia i desfeia governs per justificar fracàs rere fracàs.

Deu anys de guerra. La guerra civil es remunta al 1996, cinc anys després de les primeres eleccions nepaleses, que havien convertit els comunistes en la segona força política del país, els quals van arribar fins i tot al poder en unes eleccions posteriors. Enmig d'aquest període de democràcia feble, una escissió del Partit Comunista, els maoistes, va plantejar al Govern un seguit de transformacions socials i el va advertir que si no s'acomplien, iniciarien una lluita armada. En aquests deu anys, els maoistes van ampliar el suport popular i, tot i la seva aparent inferioritat, van arribar a controlar bona part del territori. En l'última etapa del conflicte, ja al febrer del 2006, el rei Gyanendra va destituir el Govern en ple per no haver aconseguit derrotar la guerrilla maoista. Poc després, els maoistes van arribar a amenaçar les comunicacions i els subministraments de la capital, Kàtmandu, i van precipitar

La pau que el poble esperava

Els rebels maoistes han confirmat que entraran al Parlament de Nepal, un fet transcendent que posa fi a un conflicte que ha durat deu anys i que ha deixat milers de morts. Ara cal veure encara com afectarà això el futur de la monarquia nepalesa, molt qüestionada en els darrers mesos.

les vagues i les protestes populars que van obligar el rei a restablir el Parlament i a renunciar a molts dels seus poders. Aquest moviment finalment ha desembocat en una gran transformació política.

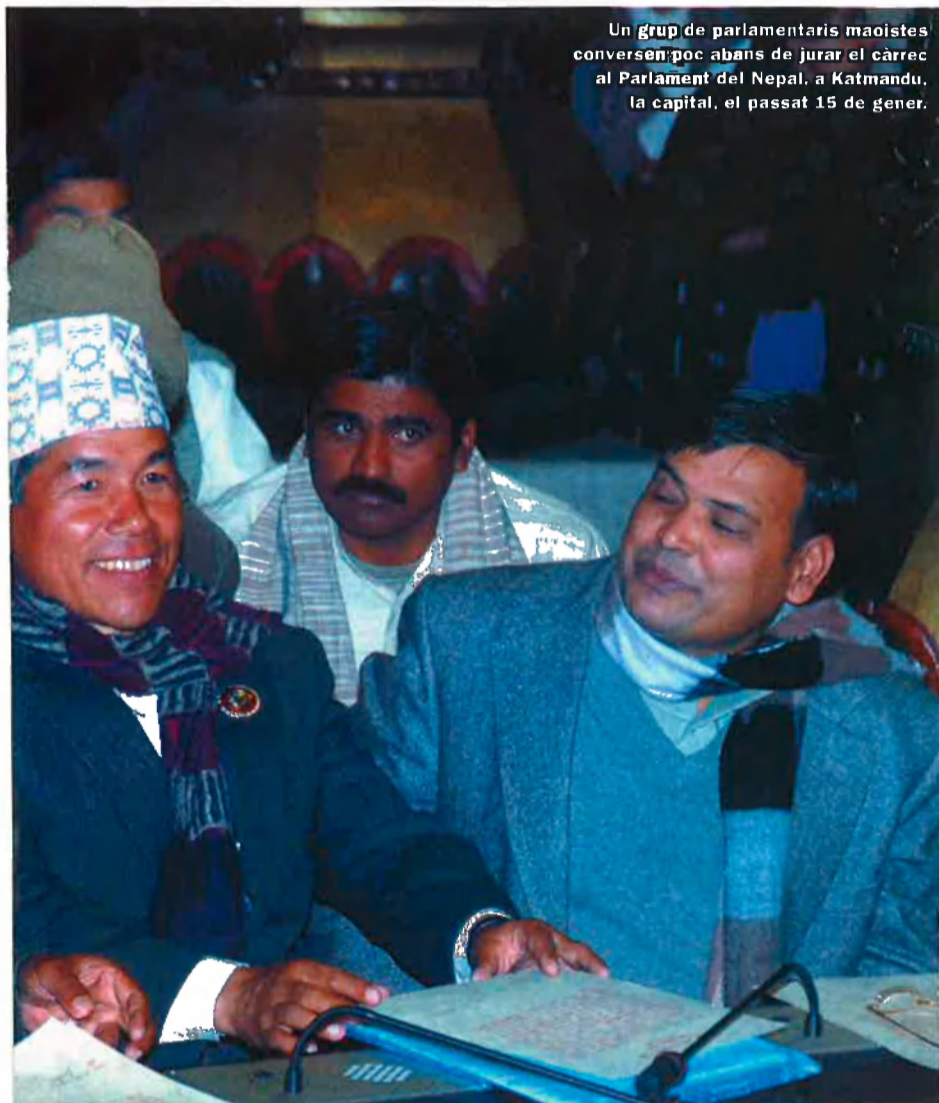
Després de les protestes, ha calgut una difícil negociació entre els set partits que la van impulsar, però també de tots aquests amb els maoistes. Deu anys després d'abandonar una institució que consideraven que havia quedat al servei d'una oligarquia i de convertir-se en "rebels", els maoistes han entrat al nou parlament de 330 diputats en total amb 83 escons, els mateixos que

una altra escissió del Partit Comunista, els marxistes-leninistes, i dos diputats menys que els 85 de la gran coalició de set partits o Congrés Nepalès, amb el primer ministre Girija Prasad Koirala al capdavant. La quarta força la forma una escissió d'aquest Congrés, liderada per l'últim primer ministre de control monàrquic, Sher Bahadur Deuba.

Lliurament d'armes. L'entrada dels maoistes al Parlament, entre els quals no figura el seu líder Prachanda ("el Terrible"), els garanteix la necessària solidesa legal per abandonar la violència i coincideix amb el precintament de

El context actual significa una solució 'extraordinària' al conflicte, en el sentit més literal de la paraula

Un grup de parlamentaris maoistes conversen poc abans de jurar el càrrec al Parlament del Nepal, a Katmandu, la capital, el passat 15 de gener.

les armes que van deixar de disparar amb l'alto el foc del passat mes d'abril. Cada combatent –dels 35.000 que els mateixos maoistes han declarat que hi ha en total– haurà de lliurar les seves armes i omplir un formulari amb dades personals i on s'informi del rang i del temps que porten lluitant en l'Exèrcit d'Alliberament Popular. Segons les Nacions Unides, que supervisa el procés, no es tracta d'una rendició, sinó d'emmagatzemar les armes en contenidors metàl·lics, les claus dels quals les guardaran els maoistes. Queda clar que aquest és un procés delicat i que, tot i el pas de gegant que ha representat l'a-

costament entre parts, faccions, escissions, grups i subgrups, encara queden molts caps per lligar. Un desarmament que ha començat al camp de Chitawan, a uns 80 quilòmetres al sud de Katmandu, on els maoistes tenien un dels seus feus i que administraven amb un Govern paral·lel i d'ampli suport popular. Per la seva part, l'exèrcit nacional haurà d'emmagatzemar un nombre d'armes similar al dels maoistes com a part d'aquesta pacificació.

La intervenció de les Nacions Unides es complementa amb gairebé dos centenars d'observadors que supervisaran l'altre gran pilar d'aquest procés, les

eleccions per una assemblea constituent, previstes per a mitjan juny. Aquests dies, centenars de funcionaris, en equips d'unes deu persones cada un, recorren el país amb la paperassa, els segells, els certificats, amb l'oficina a l'esquena per completar el cens electoral. Des de les converses al carrer fins a les editorials dels diaris o els fòrums d'Internet, el Nepal respira optimisme democràtic, un ambient oposat al de les últimes eleccions (1998) i amb una societat que per fi confia en les seves institucions. És probable que les properes eleccions no assegurin el control de cap de les forces polítiques que hi intervindran, però ara mateix Katmandu o les ciutats de Pokhara o Biratnagar no pensen tant en qui acabarà governant el país els propers anys sinó a assaborir que el país té de nou la possibilitat d'escollir.

El futur de la monarquia. Del resultat d'aquestes eleccions, això sí, i de com quedin reforçades una o altra formació, en dependrà una qüestió fonamental: si el Nepal continua sent el "regne de l'Himàlaia" o si s'aboleix definitivament la monarquia. La figura del rei, que mai no havia disposat ni de carisma ni d'un suport popular ampli, però sí en canvi del control militar, ha caigut en picat des del "cop reial" que va protagonitzar i des que la constitució temporal de l'abril passat li va retallar els poders i bona part del seu patrimoni. Per això, una victòria de les forces més a l'esquerra, inclosos els maoistes, significaria probablement la desaparició de la monarquia. Per contra, un equilibri en els resultats permetrien instaurar una monarquia constitucional o una fórmula política similar, però en qualsevol cas amb un paper simbòlic, sense capacitat de decisió.

El context actual significa una solució extraordinària al conflicte, en el seu sentit més literal de la paraula. Extraordinària perquè ha calgut un moviment cívic i no una victòria militar per pacificar un país fins ara condemnat a l'enfrontament, i alhora extraordinària perquè, en un món de conflictes oblidats, aquesta és una de les (poques) bones notícies.

*Sergi Vicente
Pequín*

Una victòria de les forces d'esquerra en les pròximes eleccions probablement significaria la desaparició de la monarquia